

GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA - STANICA ZENICA

KODEKS PONAŠANJA ČLANOVA STANICE

Zenica, august.2020

GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA - STANICA ZENICA

KODEKS PONAŠANJA ČLANOVA STANICE

Opće odredbe

Član 1.

- (1) Kodeks ponašanja članova Gorske službe spašavanja - stanica Zenica (Stanica) sadržava moralna načela i načela profesionalne etike kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju voditi svi članovi Stanice.
- (2) Kodeks ponašanja članova Stanice definiše način ponašanja, poštivanje općih i posebnih moralnih i etičkih principa od strane svih članova Stanice, pri obavljanju svakodnevnih poslova i obaveza.
- (3) Kodeks ponašanja članova Stanice je skup normi i ponašanja koji izražava trajne moralne vrijednosti, prema unesrećenom, prema planinarskim domovima i markacijama i razvijanje osjećaja pripadnosti kroz učlanjenje i aktivnost u organima Stanice.

Član 2.

Kodeks se odnosi na sve članove koji su dužni da u svom ponašanju primjenjuju standarde propisane u ovom dokumentu. Prema ponašanju pojedinca donose se zaključci o cijeloj Stanici, također ponašanje utiče i na ukupnu radnu atmosferu i, zato, ponašanje pojedinca nije privatna stvar nego predstavlja opšte prihvaćenu ličnu obavezu svih članova.

Osnovna načela i svrha Kodeksa

Član 3.

- (1) Kodeksom ponašanja Stanica teži:
 - (a) osigurati transparentnost i odgovornost u svakodnevnim aktivnostima,
 - (b) poboljšati kvalitet usluga i djelovanja Stanice u zajednici, osiguravajući da Stanica usvoji najveće standarde u radu i efikasnog procesa donošenja odluka,
 - (c) poboljšati i promovirati timski rad, komunikaciju između sličnih udruženja i različitih interesnih partnera, i
 - (d) poboljšati reputaciju, javni imidž, internu kulturu i kvalitet rada Stanice.

- (2) Načela Kodeksa ponašanja primjenjuju se na odgovarajući način i na druge osobe koje nisu članovi Stanice, ali učestvuju u radi i djelovanju Stanice, ako i ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može direktno povezati sa Stanicom.
- (3) Svrha Kodeksa ponašanja članova Stanice jeste i promovisanje vrijednosti specifičnih za djelatnost gorskih službi spašavanja u najširem smislu. Promicanje etičnih ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obaveza je svih članova Stanice.

Osnovni principi

Član 4.

- (1) Stanica radi u skladu sa visokim standardima profesionalizma i etike.
Obavezujemo se na:
 - (a) poštivanje Odluka koje donesu organi Stanice,
 - (b) vođenje sastanaka sa predsjedavajućim, vođenje zapisnika na sastancima i poštivanje dogovorenih zaključaka i obaveza,
 - (c) poštivanje vremena, ograničavanje vremena izlaganja i replika, tačnost,
 - (d) izbjegavanje nekonstruktivne rasprave i uvažavanje principa nenasilne komunikacije,
 - (e) tolerantnost i uvažavanje različitih mišljenja i stavova,
 - (f) pri zastupanju svojih interesa ne vrijeđati druga slična udruženja ili pojedince sa različitim mišljenjima,
 - (g) poštivanje svih dogovora,
 - (h) ne korištenje i ne zagovaranje upotrebe nasilja pri izražavanju mišljenja, realizaciji ciljeva i pridobijanje pažnje javnosti i
 - (i) nezavisnost u postavljanju ciljeva, Odluka i aktivnosti (onemogućiti pritisak i uticaj političkih partija, javnih institucija itd.).
- (2) Poštovati jedni druge
Vjerujemo u samopoštovanje i dostojanstvo svake osobe. Svaki član Stanice zaslužuje fer i nepristrasan tretman. U međusobnoj komunikaciji članovi će istupati sa uvažavanjem, poštivanjem drugog i njegovati kulturu dijaloga. Članovi imaju obavezu:
 - (a) ne iznositi javno neprovjerene informacije kojima možemo narušiti ugled pojedinca i Stanice,
 - (b) promovisati i uvažavati uspjeh drugih,
 - (c) iznositi tačne podatke u medijima i
 - (d) uvažavati različita mišljenja i aktivno slušati jedni druge.

(3) Podržavati timski rad i solidarnost

Vjerujemo da su doprinos i učešće svih neophodni kako bismo postigli zajedničke ciljeve. Vjerujemo da će timski rad, dobra organizacija i disciplina poboljšati efikasnost, stabilnost i produktivnost Stanice. Članovi Stanice imaju obavezu:

- (a) poticati zajedničku implementaciju projekata,
- (b) promovisati zajedničke nastupe u javnosti,
- (c) lobirati i zagovarati zajednički za rješavanje istih ciljeva,
- (d) podržavati jedne druge u svim segmentima kako bismo ostvarili zajednički cilj,
- (e) pomagati jedne druge,
- (f) poštovati izgrađeni ugled i tradiciju Stanice,
- (g) vjerovati u timski rad i vlastite snage.

(4) Biti iskren i povjerljiv

Shvatamo da su odnosi bazirani na povjerenju i da se to povjerenje nikada ne smije izdati. Održavanje povjerenja naših članova i partnera, vlasti i civilnog društva kroz iskrenu i otvorenu praksu je odgovornost koju shvatamo ozbiljno. Član Stanice dužan je:

- (a) ne lagati i ne davati pogrešne informacije i lažna obećanja,
- (b) ne zadržavati korisne informacije za sebe,
- (c) ne upuštati se u aktivnosti štetne po Stanicu i članove,
- (d) uvažavati rukovodstvo Stanice, pojedince i druge i
- (e) raditi na izgradnji povjerenja između Stanice, vlasti i donatora.

(5) Omogućiti jednake mogućnosti i učešće svih

Stanica želi postati primjer kako tretirati ljude u skladu sa konceptom obezbjeđenja jednakih mogućnosti. U skladu s načelima iz ovog dokumenta, nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije. Svaki član Stanice ali i organi moraju:

- (a) prezentovati važnost i potaći uključivanje svih članova u rad Stanice,
- (b) imati ravnopravan odnos prema svim članovima, i
- (c) omogućiti osnaživanje Stanice.

(6) Djelovati otvoreno i transparentno

Transparentnost za nas znači biti otvoren u vezi sa donošenjem Odluka i u svim segmentima rada sa članstvom, zajednicom, donatorima, vlastima, partnerima, ostalim NVO-ima i širom javnosti. Naš cilj jeste ostvariti maksimalnu transparentnost u radu. U javnim nastupima član Stanice ne smije davati netačne podatke koji bi mogli zavesti primatelje informacija. Organi Stanice su dužni:

- (a) osigurati da su informacije o članstvu i aktivnostima Stanice javne i razumljive,
- (b) redovno slati informacije o radu (vlastima, drugim udruženjima, donatorima, zajednici itd.,

- (c) otvoreno i direktno komunicirati sa udruženjima, članovima, donatorima itd.
 - (d) zajednički i transparentno donositi Odluke, poštivati ih i sprovoditi,
 - (e) biti otvoreni za nove različite ideje i mišljenja i saradnju pri ostvarenju zajedničkih ciljeva,
 - (f) promovisati vlastiti rad i postignuće Stanice.
 - (g) uočiti i otkloniti moguće konflikte interesa unutar Stanice (onemogućiti da pojedinci mogu koristiti određene položaje za vlastitu korist/dobit).
- (7) Djelovati odgovorno
- Ubjeđenja smo da Stanica mora biti odgovorna u svim aktivnostima. Odgovorni smo da, u svakom trenutku pružimo svoj maksimum i na taj način obezbijedimo najveći kvalitet rada. Od najveće je važnosti da osiguramo da naši programi i aktivnosti potpuno odgovaraju potrebi svih članova. Članovi Stanice moraju biti svjesni odgovornosti prema osobama s kojima dolaze u doticaj, te u svakoj prilici svojim ponašanjem nastojati izgrađivati pozitivni stav javnosti prema aktivnostima i nastojanjima Stanice.
- (8) Promocija
- Članovi Stanice teže promovisanju ciljeva Stanice. U ovim su nastojanjima otvoreni, pošteni i uvažavaju druge. Realni su i iskreni u prezentiranju svog rada, projekata i drugih aktivnosti Stanice prema zajednici, vlastima, donatorima i sl. Član Stanice preuzima ličnu odgovornost za vlastite javne nastupe. Oni moraju biti u skladu sa općim dokumentima Stanice i s ovim dokumentom. Organi i članovi Stanice moraju:
- (a) osigurati da Stanica radi u skladu sa svojim Statutom, Ptavilnicima, Odlukama i ostalim aktima Stanice.4poštovati sve zakonske regulative,
 - (b) poštovati donesene Odluke i druge akte,
 - (c) biti odgovorni prema Stanici, zajednici, donatorima, vlastima i
 - (d) druge interesne partnere redovno izvještavati, dijeliti informacije.

Član 5.

Član Gorske službe spašavanja - Stanica Zenica dužan je da poštuje i:

- (1) Opće etičke norme ponašanja u planini
- (2) Ciljeve i zadaće Gorske službe spašavanja - Stanice Mostar
 - (a) da doprinosi razvoju planinarstva kao i rekreativnog boravka građana u prirodi te njihovim što sigurnijim boravkom i aktivnostima,
 - (b) da pruža neophodnu pomoć u timu ili individualno u akcijama Stanice, spašava unesrećene, životno ugrožena lica i njihovu imovinu (planinare, seosko stanovništvo, radnike na objektima u visokim planinama, ali i u urbanim sredinama i drugim neplaninskim područjima, domaće i strane turiste, ugrožene u prometnim

nezgodama ili pri elementarnim nepogodama i sl.), u skladu sa pozitivnim zakonskim rješenjima,

- (c) da individualno ili u timu učestvuje u spašavanju s nepristupačnih terena i po teškim vremenskim prilikama, odnosno za sve situacije kod kojih treba primijeniti posebno stručno znanje za koje je osposobljen i opremu za spašavanje koja nam je na raspolaganju.
- (d) da preventivno i edukativno djeluje u sredinama koje svoje aktivnosti žele da upražnjavaju na terenima gdje druge javne i slične službe nisu u mogućnosti djelovati.
- (e) da obezbjeđuje i organizuje pohode, marševe, sletove, logorovanja i druge planinarske manifestacije, ukoliko se tako odluči u Stanici.

(3) Ostale norme struke i profesionalizma

- (a) Maksimalno poštivanje organizacije i vodstva kao najvišeg nivoa u kontroli sigurnosti.
- (b) Stanicu predstavlja i zastupa Zakonom i Statutom Stanice osoba/e odgovorna/e za to. U to ime i za račun Stanice članovi Stanice ne mogu javno nastupati, osim ako im je to ranije pismeno odobreno na propisan način.
- (c) Disciplina mora biti prisutna na svim aktivnostima Stanice i mora biti poštovana od svih članova Stanice.
- (d) Humanizam, prijateljstvo i ravnopravnost mora da postoji među planinarima, a razvija se stvaranjem atmosfere da se u kontaktu s čovjekom, prije svega u najtežim uslovima, razvijaju osobine discipline, požrtvovanja i nesebične pomoći drugom.
- (e) Članovi Stanice su volonteri, ali u svom poslu se ponašaju profesionalno i stručno, u skladu sa svojim sposobnostima i vještinama kojima raspolažu.
- (f) U okviru svojih sposobnosti i mogućnosti članovi Stanice uvijek štite ugled i interese Stanice, kao i ugled lika spasavaoca.
- (g) Svaki član Stanice mora da bude svjestan svojih vještina i mogućnosti u svakoj akciji Stanice i ukoliko se ne smatra sposobnim da izvrši zadani zadatak u toku akcije, tome u svakom konkretnom slučaju izvjestiti vođu akcije.
- (h) U svakom konkretnom slučaju biti svjestan objektivnih i subjektivnih opasnosti u planini odnosno na mjestu gdje se aktivnost odvijala (predvidjeti, reagovati, izbjeći)
- (i) Član Stanice mora izvršavati povjerene mu zadatke. Za zadatke koji su mu povjereni a za koje nije adekvatno osposobljen odgovara vođa akcije,
- (j) Poziv jednom članu je poziv čitavoj Stanici. Član Stanice djeluje operativno, pruža neophodnu pomoć i maksimalan doprinos u akcijama zaštite i spašavanja.

- (k) Članovi Stanice ne smiju zaloupotrijebiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da lični interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkog i profesionalnog izvršavanja obaveza.
- (l) Od članova Stanice očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju sve svoje obaveze prema Stanici i drugim članovima.
- (m) Obaveza je članova Stanice poštovanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te u skladu s tim stalno stručno usavršavanje.

Pravila i način odijevanja članova Stanice

Član 6.

- (1) Uniforma člana Stanice podrazumijeva:
 - (a) majicu sa amblemom Stanice
 - (b) kombinezon sa amblemom Stanice
 - (c) jaknu sa amblemom Stanice
 - (d) bandanu sa amblemom Stanice
 - (e) ostale odjevne predmete koji sadrže na sebi amblem Stanice
- (2) Kada ovlaštene osobe naredbom rukovodstva, zajednički izvršavaju određeni zadatak, kao i prilikom stručnog usavršavanja, obavezne su nositi uniformu Stanice.
- (3) Uniforma koju član Stanice zadužuje, a u vlasništvu je Stanice, mora se uredno održavati i čuvati.
- (4) Odijevanje i izgled člana Stanice na datom zadatku, treba odražavati profesionalnost. Odjeća uvijek treba da bude skladna, čista i uredna.
- (5) Članovi Stanice na zadatak i edukaciju ne dolaze u šortsu i bermudama, suknjama, papučama i japankama.
- (6) Na individualne izlete i druge planinarske aktivnosti, kao i tokom privatnih aktivnosti uniformu, mogu nositi samo registrovani spasioci i pripravnici. Svim ostalim članovima se zabranjuje korištenje uniforme, osim u slučajevima kada izvršavaju određeni zadatak ispred Stanice ili uz odobrenje rukovodioca Stanice.
- (7) Tokom privatnih aktivnosti dozvoljeno je korištenje uniforme samo tokom fotografisanja uz uslov da se na taj način ne naruši ugled Stanice.

Pravila i obaveze ponašanja u prostorijama Stanice

Član 7.

U prostorijama Stanice, za vrijeme svih aktivnosti Stanice, nije dozvoljeno:

- (a) pušenje,
- (b) unošenje i konzumiranje alkohola i drugih opojnih sredstava te dolazak u Stanicu pod uticajem istog.
- (c) unošenje oružja, eksplozivnih predmeta, naprava i uređaja koji mogu izazvati požar, eksploziju ili bilo kakvu neugodu i opasnost za osobe u Stanici ili prouzročiti materijalnu štetu,
- (d) izazivanje verbalnog ili fizičkog sukoba kao i rješenje eventualnih nesporazuma verbalnim fizičkim nasiljem, pretnje, vulgarno izražavanje, ispadi bijesa, vrijeđanje i omaložavanje, verbalni i fizički napadi, seksualno zlostavljanje
- (e) neprimjerena međusobna komunikacija kojom se narušava psihički integritet osobe (omaložavanje, vrijeđanje, ismijavanje),
- (f) izražavati nesnošljivost prema bilo kojoj osobi zasnovanu na socijalnom, etičkom, nacionalnom i drugom porijeklu,
- (g) oštećivanje imovine Stanice ili imovine bilo koje osobe,
- (h) pisanje grafita i pisanje po prostoriji Stanice namještaju i opremi,
- (i) ometanje rada tijela Stanice,
- (j) dovođenje osoba koje nisu članovi Stanice na sastanke, bez prethodnog odobrenja organa Stanice.

Odnos prema imovini Stanice

Član 8.

- (1) Svi članovi moraju da se odnose prema imovini Stanice pažljivo i odgovorno.
- (2) Iznošenje imovine kao i njeno korištenje u druge svrhe bez provođenja ustaljene procedure ili izričitog odobrenja načelnika će se smatrati za postupak koji ima za cilj otuđenje opreme (krađu) ili sticanje ličnih koristi i rezultiraće najstrožijim disciplinskim mjerama i podnošenjem krivične prijave.
- (3) Oštećenje, gubitak, nesavjesno ponašanje ili bilo koji drugi postupak člana Stanice koji ima kao posljedicu smanjenje vrijednosti ili uništavanje imovine će se nadoknaditi u punom iznosu od člana Stanice koji ju je prouzrokovao.

Prijava kršenja Kodeksa ponašanja

Član 9.

- (1) Član Stanice koji uoči da drugi član krši ovaj dokument, dužan ga je na to upozoriti i na neformalan način pokušati pomoći u rješavanju problema.
- (2) Ukoliko se očito kršenje odredbi ovog dokumenta nikako ne može riješiti na kolegijalan i neformalan način, član Stanice je dužan u pisanoj formi izvijestiti Sud časti koji će u saradnji sa Upravnim odborom poduzeti potrebne mjere.
- (3) Kršenje odredbi ovog pravilnika predstavlja lakšu povredu radne dužnosti, a učestalo kršenje odredbi ovog Pravilnika predstavlja težu povredu radne dužnosti i povlači za sobom disciplinsku odgovornost.
- (4) Članovi Stanice dužni su upoznati se s ovim dokumentom.
- (5) Stanica obavezuje svoje članove da neprekidno razvijaju vlastitu svijest i pridržavaju se ovog dokumenta.